

100% hernieuwbare energie
warmte, elektriciteit, mobiliteit
6.000+ bedrijven

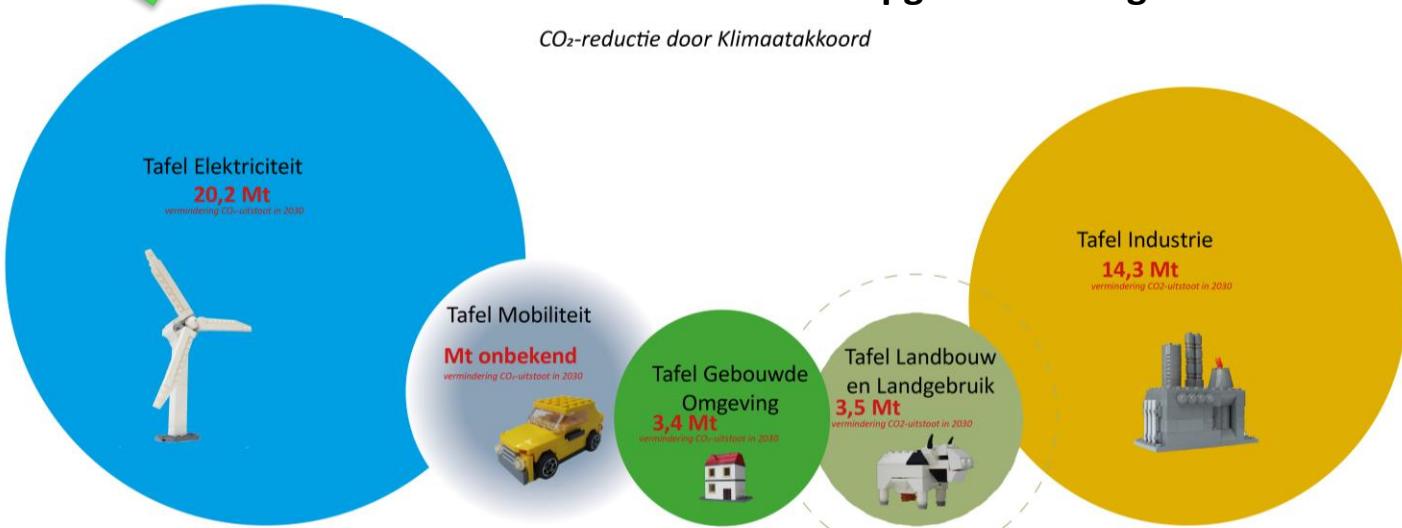
Kristel Lageweg
Kristellageweg@nvde.nl

RES'en cruciaal voor klimaatopgave en draagvlak

CO₂-reductie door Klimaatakkoord

Afspraken Klimaatakkoord:

Driekwart van elektriciteit uit zon en wind in 2030

Eenderde nieuwe auto's emissievrij in 2030

Half miljard euro voor duurzaam wonen

Extra reductie landbouw 2,5 Mton CO₂

Betere business case verduurzaming industrie

Participatiewaaier:

Opties voor projectparticipatie bij zon- en windprojecten op land

Procesparticipatie in het project

De initiatiefnemer doorloopt samen met de omgeving een proces om te komen tot een wenselijke en haalbare vormgeving van participatie. Hieruit volgen afspraken over het ontwerp van het energieproject, over de ruimtelijke inpassing en/of over financiële participatie en opbrengsten voor de omgeving.

Omwonenden profiteren mee als mede-eigenaar van een wind- of zonneproject, via een vereniging of coöperatie

Mede-eigenaarschap

Omwonenden nemen risicodragend deel aan een project, bijvoorbeeld door aandelen, certificaten of obligaties

Financiële deelneming

Een deel van de opbrengsten komt ten goede aan maatschappelijke doelen in de buurt, zoals een sportclub of wijkvereniging

Omgevingsfonds

Direct omwonenden ontvangen voordeel, bijvoorbeeld in de vorm van verduurzaming van hun woning of korting op groene stroom

Omwonendenregeling

Bron: [Klimaatakkoord.nl](https://klimaatakkoord.nl)

Afspraak: streven naar 50% lokaal eigendom

*“Om de projecten voor de bouw en exploitatie van hernieuwbaar op land in de **energietransitie te laten slagen**, gaan in gebieden met mogelijkheden en ambities voor hernieuwbare opwekking, **partijen gelijkwaardig samenwerken** in de ontwikkeling, bouw en exploitatie.*

*Dit vertaalt zich in **evenwichtige** eigendomsverdeling in een gebied waarbij **gestreefd** wordt naar **50 % eigendom** van de productie van de **lokale omgeving** (burgers en bedrijven).*

*Investeren in een zon –en/of windproject is **ondernemerschap**. Dat vergt ook **mee-investeren en risico lopen**.*

*Het streven voor de eigendomsverhouding is een **algemeen streven** voor 2030. Er is lokaal ruimte om hier vanwege lokale project-gerelateerde redenen **van af te wijken**.”*

Participatie: welke vorm te kiezen?

Voor:

- Draagvlak
- Eerlijke verdeling lusten & lasten
- Slimme ruimtelijke inpassing
- Halen opwekdoelstellingen

Is zicht nodig op:

- Wat de omgeving wil
- Wat de kosten zijn
- Wat nodig is voor een rendabel project
- Wat realiseerbaar is

Dus... In gesprek!

LAAT HET DOEL

JE MIDDEL ZIJN

de opa
van *Loesje*

Verder lezen

- **Q&A: Afspraken Klimaatakkoord over participatie & lokaal eigendom**
EnergieSamen, de Natuur en Milieufederaties, NWEA, Holland Solar en NVDE beantwoorden de meestgehoorde vragen.
- **Participatiewaaier**
Menukaart van mogelijke bovenwettelijke participatieopties.
- **Gedragcodes: zon op land en wind op land.**
Gedragcodes voor ontwikkelaars met o.a. afspraken over participatie.
- **RES-analyse NVDE**
Analyse van haalbaarheid en betaalbaarheid van de 28 concept-RES'en